

T.B.M.M.

(S.Sayısı : 761)

Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Samsun Milletvekili İhsan Saraçlar, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Gümüşhane Milletvekili M. Oltan Sungurlu, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanı, Ankara Milletvekili Seyfi Oktay ile Antalya Milletvekili Hayri Doğan'ın; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1234)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve Gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

M. Oltan Sungurlu

Gümüşhane

Hayri Doğan

Antalya

Turhan Tayan

Bursa

Seyfi Oktay

Ankara

İhsan Saraçlar

Samsun

GEREKÇE

Bu madde ile Millî İstihbarat Teşkilatında çalışan bütün memurların istihbarat hizmetinin özelliği sebebiyle yıpratıcı işlerde hizmet verdikleri beden ve fikren yıpranmaya maruz kaldıkları Kanun Koyucu tarafından da kabul edilerek 1.11.1983 tarih ve 2937 sayılı Kanunun 31 inci maddesi ile zikredilen personele yılda üç aylık "fiilî hizmet süresi zammı" verilmiştir.

Sözü edilen nitelikteki ağır çalışma şartları altında 25 yaşında Teşkilatta göreve başladığı varsayılan yüksek öğrenim görmüş bir personel, MİT Personel Yönetmeliğinin yükselme esaslarına göre, hiç yıl kaybına uğramaksızın unvan yükselmesi yaptığı kabul edilse dahi, 30-31 hizmet yılı sonu 56 yaşında üst yönetim kademesi olan Başkanlığa yükselebilmektedir. Bu süre içerisinde halen Şb., Md., D. Bşk. Yardımcılığı unvanlarını aşamamış bir personelin, hangi kadro unvanında görev yaparsa yapsın normal yaş haddi olan 65 yaşına kadar randımanlı bir mesaide bulunması mümkün olmamaktadır. Kaldı ki, Teşkilat personelinin tamamı fikrî çalışma yapan kişiler olmayıp, önemli bölümünün de fizikî güçlerinden istifade edilmektedir. Bilhassa bu kişiler belli yaştan sonra Teşkilat çalışmalarında arzu edilen katkıyı sağlayamamaktadırlar. Bu nedenlerle madde de belirtilen yaş hadleri getirilmiştir.

Memuriyet süresini 65 yaş haddini hedefleyerek göreve başlamış bulunan kapsama dahil personel bakımından ilk defa uygulanacak bu nitelikteki bir mevzuat değişikliğine yumuşak geçiş sağlamak için getirilen Geçici Madde hükmüyle de Kanunun uygulanması yayımı tarihinden 6 ay sonraya bırakılmıştır. Ancak yayımını izleyen 2 ay içerisinde birinci madde ile belirlenen yaş had-

lerini dolduranlar ile 5434 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin (b) fıkrası kapsamına girenlerden emekliye ayrılmak için başvurarak emeklilikleri onaylananlara % 30 daha fazla emekli ikramiyesi ve ayrıca 65 yaşına göre erken emeklilikleri dikkate alınarak her erken yıl için toplam 12 maaş geçmemek üzere bir maaş daha emekli ikramiyesi ödenmesi öngörülmüştür.

Böylece erken emeklilik cazip hale getirilmek istenmiş, ayrıca 65 yaşına göre daha erken emekli olmak durumunda kalacaklara, emekliliğe esas aylıkları esas alınarak erken emekli edilecek yıl sayısı kadar emekli ikramiyesi verilmek suretiyle bir nevi daha adil bir uygulama sağlanmak amaçlanmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

13.1.1995

Esas No. : 2/1234

Karar No. : 100

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Samsun Milletvekili İhsan Saraçlar, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Gümtüşhane Milletvekili M. Oltan Sungurlu, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanı Ankara Milletvekili Seyfi Oktay ile Antalya Milletvekili Hayri Doğan tarafından hazırlanarak 2.11.1994 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11.11.1994 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi", Komisyonumuzun 12.1.1995 tarihinde yaptığı 30 uncu birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Bekir Sami Dağcı'nın Başkanlığında, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Millî İstihbarat Teşkilatı personeline, istihbarat hizmetinin niteliği nedeniyle bedenen ve fikren yıpranmaya maruz kaldıkları için, 1.11.1983 tarihli ve 2937 sayılı Kanununun 31 inci maddesi ile yılda üç ay "fiili hizmet müddeti zammı" verilmiştir. Söz konusu çalışma şartları altında 25 yaşında Teşkilatta göreve başladığı varsayılan yükseköğrenim görmüş bir personelin, Millî İstihbarat Teşkilatı Personel Yönetmeliğinin terfi ve yükselme esaslarına göre, hiç yıl kaybına uğramaksızın, unvan yükselmesi yaptığı kabul edilse dahi, üst yönetim kademesine 56 yaşında gelebileceği düşünüldürse, bu durumda olan personelin hizmete devamı halinde yeterli ölçüde verim sağlanmadığı hususu görülebilmektedir.

Bu nedenle; tamamı fikrî çalışma yapan kişiler olmayıp, önemli bölümünün fizikî güçlerinden de istifade edilen bir personel yapısına sahip Teşkilatın; hizmetin gerektirdiği randıman ve mesai şartlarına cevap verebilecek, üst düzey yönetimde daha dinamik bir kadro sağlayacak ve üst derecelerde meydana gelebilecek yığılmaların önlenmesine çözüm getirebilecek bir düzenlemeye ihtiyaç duyduğu görülmektedir.

Teklif ile, Millî İstihbarat Teşkilatı personelinin yaş hadlerinin kadro, unvan ve derecelerine göre, kademeli olarak belirlenmesi suretiyle, 65 yaşından önce emekli edilebilmeleri, bu uygulama çerçevesinde kendi isteği ile emekli olacak personelin emekli ikramiyesinin % 30 oranında artırılması, ayrıca emekli olduğu yaş ile 65 yaş arasındaki her yıl için, 12 maaş geçmemek üzere, bir aylık tutarında ek ikramiyeye ödenmesi öngörülmektedir.

Komisyonumuzda tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; personel rejiminin bir bütün olarak ele alınmasının gerektiği, münferit olarak yapılan düzenlemelerin sorunları çözmeyeceği, yapılması öngörülen değişikliği Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunundaki sosyal dengeyi bozacağı, sadece MİT mensuplarını değil, hangi kurumda çalışırsa çalışsın bütün istihbarat elemanlarını akapsamasının daha isabetli olacağı gibi görüş ve eleştiriler dile getirilmiştir.

Bu görüş ve eleştirilere Hükümet adına verilen cevaplarda ise; teklifin personel rejimini zedelemeyeceği, zira teklif ile MİT personelinin malî durumunda bir iyileştirme yapılmadığı, teşkilatın geliştirilmesi, daha dinamik bir yapıya kavuşturulması ve günün ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesinin amaçlandığı, bu doğrultuda erken emekliliğin getirildiği ve teşvik edildiği, yapılan düzenlemenin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunundaki sosyal dengeyi bozmayacağı, teklif ile, Millî İstihbarat Teşkilatı personelinin bahse konu diğer istihbarat personeli ile aynı paralele getirilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Teklifin;

— 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 nci maddesinin (ç) fıkrasına (V) numaralı bent ekleyen ve aynı fıkranın son cümlesini değiştiren çerçeve 1 inci maddesi; son cümlesinin, (III) ve (IV) numaralı bentlerde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadlerinin uzatılmasında yetkili makamın, Kanunda olduğu gibi yine ilgili Bakanlar olarak muhafaza edilmesi, istihbarat personelinin yaş hadlerinin uzatılmasının ise, uygulamada bürokrasiyi kaldırarak sürat ve etkinliği sağlamak amacıyla, atamaya yetkili amirlerce yapılması şeklinde yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde ekleyen çerçeve 2 nci maddesi; Geçici 199 uncu maddenin birinci fıkrasının, yürürlük ile ilgili olduğundan madde metninden çıkarılması, yaş haddi nedeniyle 65 yaşından önce emekli olanlara, emekli oldukları yaş ile 65 yaş arasındaki her bir yıl için ödenmesi öngörülen ilave ikramiye miktarının, her yıl için yarım aylık tutarında uygulanması ile bu Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar yaş haddini tamamlayanların Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 20 nci maddesi hükmünden ayrıca yararlandırılmaları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— 24.11.1994 tarih ve 4049 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesini; Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel sekreterliği teşkilatlarından emekli olanların makam tazminatlarının tespit edildikleri tarihlerden geçerli olarak ödenmesi amacıyla değiştiren bir metnin, yeni çerçeve 3 üncü madde olarak metne ilavesi suretiyle,

— Yürürlüğe ilişkin 3 üncü maddesi; bu Kanunun 1 inci maddesinin yayımı tarihinden 3 ay sonra, diğer maddelerinin ise yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi doğrultusunda yeniden düzenlenmesi ve yeni ilave edilen madde nedeniyle madde numarasının 4 olarak düzeltilmesi suretiyle,

— Yürütmeye ilişkin 4 üncü maddesinin ise 5 inci madde olarak aynen, kabul edilmiştir.

Teklifin başlığı; içeriğindeki değişiklikleri kapsamasını teminen “5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi” şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ilyas Aktaş
Samsun
Sözcü
Alaettin Kurt
Kocaeli
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
Bilal Güngör
Ankara
Üye
Süleyman Hatinoğlu
Artvin
Üye
İbrahim Arısoy
Niğde
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
A. Adnan Türkoğlu
Çorum
Üye
Mehmet Gözlükaya
Denizli
Üye
M. Fevzi Yalçın
Eskişehir
Üye
Selçuk Maruflu
İstanbul

Başkanvekili
Yılmaz Ovalı
Bursa
Kâtip
Hayri Doğan
Antalya
Üye
Cemalettin Gürbüz
Amasya
Üye
M. Nedim Budak
Ankara
Üye
Melih Babuçcuoğlu
Balıkesir
Üye
Edip Safder Gaydalı
Bitlis
Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Muharrem Şemsek
Çorum
Üye
İsmail Köse
Erzurum
Üye
Gurhan Çelebican
İstanbul
Üye
Nurhan Tekinel
Kastamonu

Üye
Abdullah Gül
Kayseri
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Mustafa Yılmaz
Malatya
Üye
Nevşat Özer
Muğla
(İmzada bulunamadı)

Üye
Ural Köklü
Uşak

Üye
Osman Develioğlu
Kayseri
Üye
Mustafa Ünaldı
Konya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Yahya Uslu
Manisa
Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

DOGRU YOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ BURSA MİLLETVEKİLİ TURHAN
TAYAN, SAMSUN MİLLETVEKİLİ İHSAN SARAÇLAR, ANAVATAN PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ GÜMÜŞHANE MİLLETVEKİLİ M. OLTAN SUNGURLU,
SOSYALDEMOKRAT HALKÇI PARTİ GRUP BAŞKANI ANKARA
MİLLETVEKİLİ SEYFİ OKTAY İLE ANTALYA MİLLETVEKİLİ
HAYRİ DOĞAN'IN TEKLİFİ

**Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifi**

MADDE 1. - 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (ç) fıkrasına aşağıdaki (V) numaralı bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"V. - Millî İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan :

1. Müsteşar Yardımcısı, Başkan, Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir 60
2. Daire Başkanı, Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir 58
3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 1 inci Sınıf Uzman, Hukuk Müşaviri 1 inci sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir, Savunma Sekreteri, Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56
4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 2 nci Sınıf Uzman, Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54
5. Diğer kadrodakiler 52

Yukarıda (ç) fıkrasının (III), (IV) ve (V) işaretli bentlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, atamaya yetkili amirce, atamaları kararname ile yapılanların yaş hadleri ise ilgili Bakanlarca birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

MADDE 2. - 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 199. - 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (ç) fıkrasının (V) numaralı bendi kapsamına girenlerin emeklilik yaş hadleri uygulamasına ve Kanunun yayımı tarihinden 6 ay sonra başlanır.

(V) numaralı bentte belirtilen yaş hadlerini uygulamanın başlayacağı tarihte dolduranlardan veya 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin (b) fıkrası kapsamına girenlerden, Kanunun yayımını izleyen iki ay içerisinde emekli olmak için başvuran ve emekliliği onaylananlara, bu Kanuna göre emekli olduğu takdirde eline geçecek ikramiyelerin % 30'u oranında daha fazla ikramiye ile birlikte, bulunduğu yaş ile 65 yaş arasında kalan her yıl için emekliliğe esas bir aylığı tutarında ikramiye ek olarak ödenir. Ancak ek ikramiye sayısı 12'den fazla olamaz.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihte 64 yaşını tamamlamış olanlar bu madde hükmünden yararlanamazlar.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. – 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 40 nci maddesinin (ç) fıkrasına aşağıdaki (V) numaralı bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"V. – Millî İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan:

1. Müsteşar Yardımcısı Başkan, Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir 60
2. Daire Başkanı, Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir 58
3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 1 inci Sınıf Uzman, Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir, Savunma Sekreteri, Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56
4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 2 nci Sınıf Uzman, Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54
5. Diğer kadrodakiler 52

Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bentlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri ilgili Bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

MADDE 2. – 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 199. – Bu Kanunun yayımlandığı tarih ile yayım tarihini takip eden üç ay içinde (V) numaralı bentte öngörülen yaş hadlerini dolduranlarla MİT Müsteşarlığı personelinin 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin (b) fıkrasının 1 inci bendi kapsamına girenlerin, aynı süre içerisinde emekliye ayrılmalarını istemeleri ve emekliliklerinin onaylanması şartıyla hak ettikleri emeklilik ikramiyeleri % 30 fazlasıyla ödenir. Bu personele bulunduğu yaş ile 65 yaş arasında kalan her yıl için emekliliğe esas bir aylığının yarısı tutarında ikramiye ek olarak ödenir. Ancak, bu tutarın hesabında 52 yaşın altındaki süreler dikkate alınmaz.

Yukarıdaki fıkra uyarınca istekle emekliye ayrılanlardan (V) numaralı bentte yazılı yaş hadlerinden önce ayrılanlar hakkında da 5434 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ayrıca uygulanır.

MADDE 3. – 24.11.1994 tarih ve 4049 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1. – Bu Kanunun 7 nci maddesi ile 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci maddesinde yapılan değişiklikten önce tespit edilen makam tazminatları bu tespitlerin yapıldığı tarihlerden geçerli olmak üzere ödenir.

MADDE 4. – Bu Kanunun 1 inci maddesi yayımı tarihinden itibaren 3 ay sonra, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

